

Tot baixant del Tibidabo.

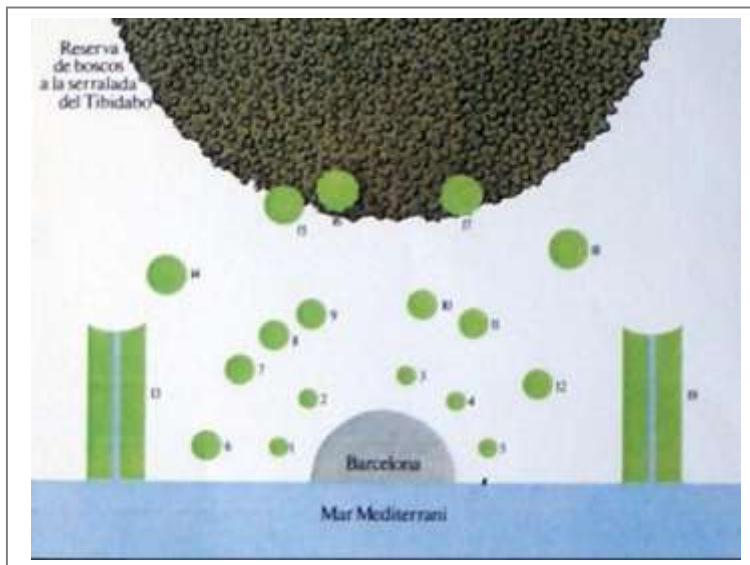
Excursió científica pels jardins dissenyats per Nicolau Rubió i Tudurí

Per Jacqueline Jacquet

Fotografia Maricarmen Tapia

Els dissabte 11 de juny, com ho vam anunciar, vam anar a peu des del temple del Tibidabo fins a la Rotonda (Plaça Kennedy), passant per quatre jardins dissenyats per l'arquitecte Nicolau Rubió i Tudurí (1891-1981) quan era director de "Parcs i Jardins" de la ciutat de Barcelona (1917-1937).

Rubió i Tudurí, seguint en això la dinàmica del seu temps, va saber veure l'importància dels espais verds en una ciutat com a Barcelona que no deixava de créixer. Traient partit de la situació privilegiada de la ciutat va dissenyar una distribució racional del seu espai lliure.

El problema de los espacios libres 1926, XI congreso nacional de arquitectura.

Citat: Pàg 74 de: "Nicolau Maria Rubió i Tudurí" Col·lecció Gent de la Casa Gran 4, Ajuntament de Barcelona, 1989

Un cel una mica nuvolat, la temperatura primaveral, el temps era ideal per caminar pel vessant solell de Collserola. Ens van acompanyar Neus colet, escultora, que ens va parlar de l'edifici racionalista de Radio Barcelona, edifici singular dintre de l'obra arquitectònica d'en Rubió i Tudurí i Josep Vigo, botànic, que va respondre a les nostres preguntes sobre arbres, arbustos i plantes, des de la *prunera mirobolan* fins a l'*herba blenera*. Alguns excursionistes van fins i tot herboritzar.

Els quatre jardins: Estat dels llocs i comentari

1. ANTICS JARDINS DE L'HOTEL FLORIDA

Rebatejats "Cota 500"

Aquest jardins, reduïts, ja que l'hotel Florida en ocupa bona part, han perdut la seva harmonia i tranquil·litat. El passeig es troba ara enmig d'atraccions (Tobogan, muntanya russa...) amb la música i els crits de rigor. Sobre els murets de pedra que perfilen els camins, seguint el contorn de la muntanya, hi han posat uns cubs de ferro, lluminosos? Sort que el parc, com tots els parcs, tanca quan es fa de nit!

2. VIVERS DE CAN BORNÍ

L'antic jardí d'acimatació, creat arran de l'Exposició Universal del 1929, va ser restaurat i obert al públic com a parc, l'any 2006.

Sembla que conservi l'estructura inicial del jardí mediterrani: a dalt, una font natural i un estany-safareig que distribueix l'aigua a la resta del parc, mitjançant canals i fonts.

Al parc es poden veure arbres exòtics de l'època de la seva creació i arbres plantats recentment.

Aquest parc, enmig de la muntanya, respira la calma i l'harmonia. És un bon exemple de restauració respectuosa i intel·ligent.

3. PARC DE LA FONT DEL RACÓ

La part que baixa des de la Carretera de Les Aigües fins a l'estació del funicular sembla abandonada. (Era part del Parc d'en Rubió i Tudurí ? Per la seva estructura que encara es pot endevinar es diria que sí). Arbres caiguts i pedres dels murets en runes en dificulten el pas. (Per cert, no el pas dels senglars, en vam veure tres).

En canvi, la part que baixa de l'estació del funicular fins a gairebé la ronda de Dalt on es troba l'entrada principal del Parc és perfecta. Els camins ombrívols que serpentejen fins a la font són força agradables, amb els seus murs i bancs de pedra, amb alguns exemplars magnífics de roures, alzines i lledoners més que centenaris. En Rubió i Tudurí sabia aprofitar les asperitats del terreny i la vegetació dels llocs on projectava els jardins.

4. JARDÍ DE LA TAMARITA

Aquest parc, públic des del 1994, és part del jardí privat de la casa senyorial que Anselmo Mata es va fer construir a principis del segle passat. La mansió, al mig del parc, pertany avui a la Fundació Blanquerna.

Per tota una sèrie de raons l'arquitecte Salvador Tarragó, expert en patrimoni i bon coneixedor de l'obra d'en Rubió i Tudurí, pensa que aquest jardí no és del Rubió i Tudurí. Tanmateix La Tamarita compleix perfectament la funció d'un jardí públic, tal com ho veia en Rubió i Tudurí: espais pels lectors solitaris, espai pels que conversen, espais d'herba tendra pels enamorats, i finalment, espais per que corrin els infants, amb jocs, sorra, arbres i arbustos... Perquè *“Un solar voltat de barreres, ad’huc d’algun arbre trist, d’algun arbust magre no és un jardí /.../ El play-ground ha d’estar vestit i voltat d’una massa vegetal important i ben ufanosa. No fer-ho així, aprofitant racons de la ciutat, espais sobrants i reduïts per instal·lar-hi els nois no enganya certament la naturalesa d’aquests”* (Article a la revista Civitas, fundada el 1916).

Al final de la passejada, mirant de nou la distribució de l'espai lliure de Barcelona dissenyada per Nicolau Rubió i Tudurí, pensem que molta cosa s'ha anat realitzant: Collserola, el 2010, ha

sigut declarat Parc Natural; l' Ajuntament de Barcelona, sovint gràcies a la pressió de les Associacions de Veïns, ha anat creant nous parcs públics força interessants; S'està treballant a la recuperació dels marges del Besos i del Llobregat. Quant al front marítim, aquest respir natural per a la ciutat, caldria sens dubte ser més vigilants.